

BULGARİSTAN'A SATILAN TARİHİMİZ HAKKINDA HAZİN BİR MEKTUP

1928'de resmi dairelerdeki yer darlığı sebebiyle, Osmanlı harfleriyle yazılmış evraktan gereksiz olanların imhası veya elden çıkarılması meselesi Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde görüşülmüş ve bunların hurda kâğıt olarak satışına karar verilmişti. Maliye Bakanlığı ise gazetelere verdiği ilanda, satılacak hurda kâğıtların ortada dolaşmaması için, alıcının bunları yurtdışına çıkartması şartını koymuştu. Neticede, Hazine-i Evrak'tan çıkarılacak hurda kâğıtları, okkası 3 kuruş 12 paraya İzzet Halim ve M. Takforyan isimlerindeki ortak iki müteahhit almıştır. Sultanahmet'teki depodan arabalara yüklenerek, Bulgaristan'a götürülmek üzere Sirkeci'ye indirildiği sırada dökülen kâğıt parçalarının eski ve kıymetli evraklar olduğunu fark eden Son Posta gazetesi muhabiri İ. Hakkı Konyalı durumu gazetesinde yazar. Olay halk arasında hayretle karşılanırken bir avuç münevver -Halil Ethem, Muallim Cevdet, Köprülüzade Fuat, Doktor Süheyl, Osman Nuri ve Refik Şev-

Yrd. Doç. Dr.
İbrahim KUNT

ket Beyler- bu değerli evrakın satılmasına engel olmanın yollarını ararlar.

Duyduklarına önce inanmak istemeyen Muallim Cevdet Bey, ikna olunca Sultanahmet Meydanı'na koşar. Bir süre sonra, yola dökülen kâğıtları toplayan çocuklardan beşer kuruşa aldığı bir kucak dolusu belge

ile ağlayarak gelir. Hemen bir rapor hazırlar, elindeki belgeleri de ekleyerek, Halil Ethem Bey vasıtasıyla Başbakan İsmet İnönü'ye gönderir. Durumun ciddiyetini ancak kavrayan Başbakanlık duruma el koyar, ama atı alan Üsküdar'ı geçmiş, 120 balya ve 500 sandık evrak (başka bir rivayete göre 200 balya) Bulgaristan'a ulaşmıştır. (Buraya kadar anlatılan kısım, Ahmet Turan Alkan'ın 21.09.2008 tarihli Zaman Gazetesinde yazdığı "Muallim Cevdet Bey" isimli makalesinden özetlenmiştir.)

İstanbul Atatürk Kitaplığı, Muallim Cevdet evrakı kataloğu arasında bulunan (sayfa: 135-136) iki mektup:

MUALLİM CEVDET'İN, BULGARİSTAN'A SATILAN EVRAK HAKKINDA İSMET İNÖNÜ'YE YAZDIĞI MEKTUP

Muhterem Başvekil İsmet Paşa
Hazretlerine

Paşa Hazretleri,

Askeri, Bahri, Mali, Fenni, Ticari, Siyasi, Hukuki, Sınai, Edebî tarihimizin vesikalarını asırlardan beri saklayan 25 kubbeli Sultan Ahmet Hazine-i Evrakı faciasını gazetelerde okumuşsunuzdur. Memur komisyonunun Defterdar beyde mahfuz tezkere-sine göre lüzumsuz zannedilen vesikalar satılığa çıkarılmış ve daha birçok defterlerin de imhasında mahzur olmadığı dercedilmiştir. Komisyon ilmi, medeni, harsi nokta-i nazar değil, muamele-i resmîyeye yaramak ve yaramamak itibariyle evrakı faydalı ve faydasız diye ayırmıştır. Rivayete göre dört yüze karib (yakın) sandık ve balya dolusu vesikaları okkası üç kuruştan Bulgaristan'a satmıştır. Demek ki Türkiye'nin en zengin hazine-i evrakının nısfı (yarısı) imha edilmiştir.

Devletin koskoca müze idaresi, tarih encümeni ve sekiz-on tarih ve arşiv mütebassısı (uzmanı) olduğu halde kimsenin re'yi (görüşü) sorulmamıştır. Yani lüzumsuz sanılan mütaaffin (kokuşmuş) denilen o kıymetli vesikaların bugün resmî muameleyle yaramasa bile yukarıda sayılan dokuz nokta-i nazar itibariyle (askeri, bahri, mali, fenni, ticari, siyasi, hukuki, sınai, edebî) pek mühim olacağına inanılmamıştır.

Paşam,

1- Bu milletin askerî tarihi yazılmamıştır. Fakat asırlardan beri Ordu defterleri, Askerî emirleri, muhassıra

ve yol jurnalleri bu mahzende şimdiye kadar saklı duruyordu.

2- Vergi, emlak, nüfus, bütçeler gibi mali anasır (unsurlar) tarihleri yazılmamıştır. Fakat vesikaları saklı duruyordu.

3- Fünun ve maarif tarihleri yazılmamıştır. Fakat vesikaları saklı duruyordu.

4- Sanayi-i nefise şubeleriyle Türk evlerinin, bahçelerinin tarihleri yazılmamıştır. Fakat vesikaları duruyordu.

5- Kağıt, mürekkep, mühür, imza, cilt, ebru tarihleri yazılmamıştır. Fakat vesikaları duruyordu.

6- Ziraat, ticaret, sanayi, maadin (madenler) işleri tarihi yazılmamıştır. Fakat vesikaları duruyordu.

7- Siyakat, Divani, Rik'a yazılmasının tarihi yazılmamıştır. Fakat vesikaları duruyordu.

8- Türk kanunları ile nizamlarının tarihi yazılmamıştır. Fakat vesikaları duruyordu.

9- Türk köylerinin, Türk aşiretlerinin, Türk şehirlerinin ve bin yıllık Türk adlarının tarihleri yazılmamıştır. Fakat vesikaları duruyordu.

Netice

Paşa Hazretleri, bizi beynelmilel (uluslararası) ilim âleminde pek küçük düşürecek ve düşmanlarımıza ip ucu verecek bir hareketten kurtarınız. Bunun için de:

1- Bütün dairelerin mahzenlerinde lüzumsuz zannedilen evrak ve defterleri müzeler idaresine devrettiriniz. Bu büyüklüğü siz yaparsınız.

2- Tarihî evrak ve defter satışını men için iki satırlık kanun yaptırınız.

3- Lütfen Bulgar sefiri ile görüşünüz. Asar-ı kadimenin (eski eserle-

rin) iadesi beynelmilel kaidedir. Eğer iadesine imkan yoksa on binlerce vesaikî (vesikalari), kağıt fabrikasında hamur olmadan, bari Bulgar arşiv dairesine naklettiriniz.

4- Vesikalar okkası üç kuruşa Bulgarlara verileceğine ekalli (en azından) on kuruştan alacak Türkler hazır. Fakat hazine-i evrak satılır mı?

5- İstanbul'a teşrifinizde muhtelif mahzenlerde yatan Türk vesikalalarının hâl-i harabisini müsaade buyurulursa bizzat iraeve (göstermeye) cür'et edeceğim.

6- Kıymeti bilinmeyip atılan Türk ebrûlarının Avrupa'da yüzlerce liraya satıldığını arz için numûneler takdim ediyorum.

17/5/931

Muallim M. Cevdet

Bulgaristan'a satılan vesikalar hakkında Muallim M. Cevdet'in yazdığı mektuba cevaben İsmet Paşa'nın yazdığı 10/6/1931 tarihli mektup:

Suret

10/6/931

Ahiren İstanbul Defterdarlığınca eski ve lüzumsuz diye satılan evrak arasında çok kıymetli bazı tarihî vesikalar bulunduğu anlaşılmıştır. Bilumum daireler evrak mahzenlerinde de bir çok kıymetli vesaik bulunacağı şüphesiz ve bunun takdiri ihtisas erbabına ait bulunduğundan gerek merkezde ve gerek vilâyetlerdeki evrak mahzenlerinde bulunan muamelesi bitam bulmuş eski ve yeni bilcümle evrakın hiçbir bahane ile ve hiçbir suretle ziyaa uğramalarına meydan verilmemesi, bilâkis muhafazalarına itina edilmesi için icap edenlere tamimen emir ve tebliğ buyurulmasını ehemmiyetle rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

(Not: Bu olaydan iki yıl sonra Muallim M. Cevdet'in şahsi gayretleri sayesinde, Bulgarlar kendilerinden istenen 200 balya evraktan (çoğu kullanılamaz durumdaki) 51 çuvalını geri göndermişlerdir.)

Aczimin Giryesi

Tüketmek...

Cenâb-ı Allah "Yiyin, için, israf etmeyin" dedi.
Resûlü de "Komşun açken tok yatma" diye ekledi.
Müslüman olduğumuzu sanan biz zavallılarsa,
Tüketmeye başladık, israf bizi tatmin etmedi.

Ahmet Serpi

Yrd. Doç. Dr.
Hasan ÖZÖNDER

Kuruluşunun 25. yıldönümünde: SELÇUKLU ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

Konya'nın üzerine bir ilim, irfan ve teknoloji güneşi gibi doğan Selçuk Üniversitemizin halkla birleşip, kaynaşarak büyük hizmetlerde bulunan birimlerinden birisi de, "**Selçuklu Araştırmaları Merkezi**"dir. Selçuklu Devleti'ne başkentlik yapmış Konya'da, çiftbaşı Selçuklu kartalı sembolünü taşıyan Selçuk Üniversitesi' nin kubbesi altında, böyle bir ilmî araştırma merkezine gerçekten büyük ihtiyaç duyuluyordu. Hizmete sunulması, son derecede isabetli olmuştur. Selçuklu şehri, Selçuklu pâyitahtı Konya'da, faaliyete geçirilen bu merkezin gayet özel amacı, hassas durumu; ayrı yeri, önemi, değeri olduğu meydandadır. Bu birimin, Selçuklu tarihi, kültürü ve medeniyeti için olduğu gibi, Hz. Mevlâna üzerinde yapılacak bilimsel araştırmaların odak noktası olması da düşünülerek, yönetmeliği bu çerçevede hazırlanılmış, üniversite bünyesinde buna göre yer ve değer verilmiştir. Konya için başlı başına

bir değer olan; Konya'ya, sadece Konya'ya değil bütün Türkiye'ye, hattâ dünyanın çeşitli ilim, sanat plâform ve çevrelerine de silinmez hizmet mühürleri vuran bu merkez, Selçuk Üniversitesinin tabir câiz ise "Ba'sü ba'de'l-mevt"ini sağlayan idealist insan Rektör Sayın Prof. Dr. Halil CİN zamanında, onun özel ilgi, himaye, takip ve talimatları doğrultusunda kurulmuş ve başkanlığına, Prof. Dr. Şerafeddin GÖLCÜK, başkan yardımcılığına Doç. Dr. Önder GÖÇGÜN, yönetim kurulu üyeliklerine de, Doç. Dr. Ahmet ALKAN ve Yrd. Doç. Dr. Hasan ÖZÖNDER, getirilmiştir. İlk tolantımızın unutulmaz bir hatırası olarak çekip, sakladığım tarihe kayıt düşürdüğüm ve sizlerle paylaşmaktan zevk aldığım fotoğrafta yer alan ve aralarında bulunmaktan her zaman onur duyduğum bu vefakâr ve fedakâr insanların idaresinde yola çıkan merkez, kısa zamanda büyük mesafeler katetmiş; bu güne kadar birbirinden önemli gö-

revler yerine getirmiştir.

Kurulduğu günden itibaren yönetmeliği ışığında, amacı doğrultusunda faaliyetlere girişen, kısa adı "SÜSAM" olan Selçuk Üniversitesi Selçuklu Araştırmaları Merkezi, Selçuklular üzerindeki tetkik, bilimsel toplantı, kütüphane, arşiv çalışmalarının yansısı, büyük Türk mütefekkir ve mutasavvıfı Hz. Mevlâna'nın hayatı, eserleri, çağlar aşan yüce fikirlerinin tahlili, tetkiki ve tamimi gibi konularda, son derecede takdir ve hayranlık toplayan gerek millî ve gerekse milletlerarası pek çok faaliyetle, adına, amacına lâayık biçimde, büyük başarılarla evsahipliği yapmış, pek çok yayına imza atmıştır.

Bu yıl, gözbebeğimiz Selçuklu Araştırmaları Merkezi'mizin kuruluşunun, 25. yıldönümüdür. Bu müstesnâ ilim yuvası, çeyrek asırlık mazisi içerisinde, büyük işler başarmıştır. Bugün, parlak ve onurlu bir hizmet mazisine sahiptir. Konya'mızın, yerli ve yabancıların takdirlerine mazhar olduğu için, bir çok değerli şahsiyet, kimselere vermeye razı olmadıkları nâdide kütüphane, arşiv ve dokumanlarını, seve seve, büyük bir gönül huzuru içerisinde, hiçbir karşılık ve bedel beklemeden bu merkeze armağan etmişlerdir. Kıymetli hemşehrilerimiz merhum Prof. Dr. Feridun Nâfız UZLUK ile ağabeyi Dr. Şahabeddin UZLUK'un; kıymetli tarihçimiz, aziz hocamız rahmetli Prof. Dr. Nejat GÖYÜNÇ'ün kolay kolay bulunmaz kütüphane ve arşivleri bunlardandır. Böylece Merkez, yazma ve matbu binlerce eserden; toplam sayısı yüksek rakamları bulan belge, fotoğraf, plân, harita, gravür, levhadan oluşan seçkin arşivi ile, Konya, Türkiye ve dünya ilim âlemine hizmetler vermektedir.

SÜSAM'da, zaman içerisinde Prof. Dr. GÖLCÜK'ün ardından sırasıyla, Prof. Dr. Yılmaz ÖNGE, Prof. Dr. Hâşim KARPUZ, başkanlık görevinde bulunmuşlardır. Bugün bu önemli görevi, beş yıldan beri Prof. Dr. Yusuf KÜÇÜKDAĞ, büyük hizmetlerle ve parlak başarı ile yerine getirmektedir.

Selçuklu Araştırmaları Merkezi, donatıldığı modern teknik imkânlarıyla,

bütün dünya ile irtibatlı dijital ortamla şehrimiz, yurdumuz ilim, kültür ve sanat çevreleri ile gibi, dünya milletleri arasında da bir köprü görevini yerine getirmektedir. İlmî haberleşme, dayanışma yardımlaşmalar gerçekleştirilmektedir.

Bu işler bilenler daha iyi tahmin ve takdirde bulunurlar ki, bu işler öyle kolay kolay yapılacak işler değildir. Her kişinin değil, er kişinin marifetidir. Çeşitli yorgunluklara, imkânsızlıklara, ödenek sıkıntılarına, eleman azlığına, mekân darlığına rağmen, hiç ümitsizlik, bıkkınlık ve çaresizlik göstermeyen çalışanları, hiçbir ücret, bedel almamaktadırlar. Daha doğrusu onlar, en büyük kazancı, bedeli, ücreti, sadece Allah'ın rızası, milletin sevgisi, bilenlerin takdiri, dünya ilim, fikir ve sanat çevrelerinin gönülden teveccühleri ile taçlanan, herkese nasip olmayan, paha biçilemez, mübarek bir görevin sahibidirler. Gerçek ilim adamlarını, idealistler kadrosunu, mefkureci muallimleri, bunların dışında hangi bedel ve ücret tatmin edebilir ki?..

Biz bu takdir ve tebrik yazımızla, SÜSAM'ın kuruluşunun 25. yılı dönümünü gönülden kutlarken, bu güne kadar emeği geçen herkese, ama herkese, tebrik ve teşekkürlerimizi arz ediyor, gözbebeğimiz SÜSAM'ın, su gibi akarak, daha nice çeyrek, yarım ve tam asırlar boyunca gönül, beyin ve zihin arazilerimizi bereketlice sulamaya devam etmesini niyaz ediyoruz.

Halit GÜLER
Emekli Diyanet İşleri
Başkanı Yardımcısı

KADERİMDE İDARİ MAHKEMEYE GİTMEK DE VARMIŞ

Aralık 1982'de Diyanet İşleri Başkanlığında, Din Hizmetleri Dairesi Başkanı olarak göreve başladım. O tarihlerde 48 yaşında idim. Bu göreve getirilmeden önce İstanbul'un ilçelerinden Fatih'te müftü idim. Diyanet İşleri Başkanlığında daire başkanı degildim, ama Fatih Müftülüğü de önemli bir görevdi. Teşkilât nezdinde ve Türkiye düzeyinde bir ağırlığı ve itibarı vardı.

Başkent Ankara'yı fazla tanımaz ve bürokrasiyi çok iyi bilmezdim. Diyanet İşleri Başkanlığı merkez teşkilâtında çalışanların, bildiğim ve hissettiğim kadarıyla iyi niyetli ve birbirlerine saygılı olmaları bana cesaret veriyordu. Bana köstek değil, destek olacaklarından emindim. Teşkilâtın başında Dr. Tayyar Altıkulaç ve dava arkadaşlarının bulunması bize ümit ve heyecan veriyor, çalışma azmimizi, hizmet gücümüzü artırıyor ve güven telkin ediyordu.

Bu önemli göreve getirilmemde büyük desteği ve tezkiyesi olan Diyanet İşleri Başkanlığı Başkan Yardımcılarından Ahmet Gürtaş'a, bağlı olarak çalışıyordum. Yurtiçi ve yurtdışı din hizmetlerinden sorumlu Dini Hizmetler Daire Başkanlığın ana birimlerindendi. Bu önemli görevim devam ederken Başkan Tayyar Altıkulaç'ın teklifi üzerine Diyanetten sorumlu Devlet Bakanı Kazım Oksay'ın onayı ile 26.12.1984 tarihinde başkan yardımcılığı görevine getirildim. Dr. Tayyar Altıkulaç, kendi isteğiyle emekli olduktan ve bir müddet Dr. A.Baki Keskin Başkanlığa vekâlet ettikten sonra Başbakan Turgut Özal'ın yazılı emri ile Başkanlığa vekâlet etmeye başladım. Başkanlıktan bir heyetle hac konularını görüşmek ve bazı temaslar-

da bulunmak üzere Suudi Arabistan'a gitmiştik. Biz Suudi Arabistan'da iken, Ankara İlahiyat Fakültesinden Prof. Dr. Mustafa Sait Yazıcıoğlu Başkanlığa atandı. Sayın Yazıcıoğlu ile yardımcısı olarak beş sene çalıştık. O yıllarda ben, aynı zamanda T.Diyanet Vakfı Mütavelli Heyet Başkanı idim.

Mustafa Sait Yazıcıoğlu ile çok güzel günlerimiz geçti ve hizmetlerimiz oldu. Yurtiçi ve yurtdışı seyahatlerimiz oldu. Süleyman Demirel kabinesinde Ekrem Ceyhun, Diyanetten sorumlu devlet bakanı idi. Ekrem Ceyhun, devlet hizmetinde tecrübeli ve bürokrasi- de çevresiyle birlikte ağırlığı ve iddiası olan bir kimse idi. Diyanet İşleri Başkanlığında büyük ıslahat yapabileceği vehmine kapıldı. Bunu da hemşerisi ve Çankaya Müftüsü M. Nuri Yılmazla yapabileceğini düşünüyor ve hesaplıyordu. Nihayet M. Sait Yazıcıoğlu'nu, Ankara dışında iken görevden aldı ve yerine daha önce başkan yardımcısı yaptığı M. Nuri Yılmaz'ı getirdi. Mustafa Sait Yazıcıoğlu iddiasız, ihtirassız, onurlu ve mütevazı bir kimse idi. Merhum babası, Diyanet İşleri Başkanlığı taşra teşkilâtında uzun süre hizmette bulunmuş ve Söke Müftülüğünden emekli olmuş âlim bir zattı. Kendisini çevresi yanıltmamış veya yanlış yönlendirmemiş olsaydı, Diyanette çok güzel hizmetlere vesile olabilirdi. Çevresi onu Tayyar Altıkulaç'tan ve arkadaşlarından kurtulmaya zorladı ve aksi takdirde bu işi rahatça yapamazsın ve hizmet veremezsin dendi. Ekrem Ceyhun acele etmeseydi de M. Sait Yazıcıoğlu Ankara'ya dönmüş olsaydı, yeni gelişmeleri ve şartları dikkate alarak herhalde kendiliğinden görevi bırakırdı.

Prof. Dr. M. Sait Yazıcıoğlu, Anka-

ra Üniversitesi İlahiyat Fakültesindeki görevine dönmüştü. Yerine alen acele Çankaya Müftüsü M. Nuri Yılmaz atanmıştı. O anda Süleyman Demirel Başbakan, Ekrem Ceyhun Diyanet İşleri Başkanlığından sorumlu devlet bakanı.

M. Nuri Yılmaz, Diyanet İşleri Başkanı olduğu zaman yardımcılıklarında şu kimseler bulunuyordu: Hamdi Mert, Lütfi Şentürk, Rıdvan Çakır ve Halit Güler. Kendisinden boşalan başkan yardımcılığına o anda Teftiş Kurulu Başkanı olan Sami Uslu atandı. Böylece başkan yardımcılıklarında kadro tamamlanmış oldu. Her başkan yardımcısına bağlı birimler vardı ve belli idi. Her başkan yardımcısı kendi alanından ve bağlı birimlerden sorumlu idi.

M. Nuri Yılmaz, jet hızıyla Diyanet İşleri Başkanı olduğu zaman merkez çok uyumlu, saygılı, ahenkli, temkinli, tempolu ve itibarlı bir çalışma içerisinde idi.

Mesut Yılmaz tarafından kurulan hükümette Cemil Çiçek, Vakıflar Genel Müdürlüğünden ve Diyanet İşleri Başkanlığından sorumlu devlet bakanı idi. Yıl; 1996. Cemil Çiçek'i İstanbul'daki Yeniden Millî Mücadele Birliğinden tanıyordum. O teşkilâtın etkin üyelerindendi. Çağaloğlu'nda MTTB binası karşısında bizim yayınevimiz vardı. Yeniden Millî Mücadele Dergisinin idare yeri de bizim binadaydı. Yani biz onlarla komşu idik. Ufak tefek büro ihtiyaçlarını bizden karşılarılardı. Bina sahibi onlara yer vermeyecekti, biz devreye girince vermişti. Yardımcı bilgi olarak bunları da ileriki satırlarda belki lâzım olur düşüncesiyle yazmış oluyorum.

Cemil Çiçek, Devlet Bakanı olarak biraz çalıştıktan sonra benimle birlikte Rıdvan Çakır ve Sami Uslu'yu görevden aldı. Görev değişikliğinde Başkanın teklifi var mıydı, yok muydu, yoksa Bakan kendiliğinden mi böyle bir icraatta bulundu halen bilmiyoruz. Merakta etmedik. Halbuki bu kombinzelara lüzum yoktu. Başkan bizi makamına çağırıp, sizinle çalışmak istemiyorum, deseydi biz kendiliğimiz-

den görevlerimizden ayrılırdık. Vaktiyle sizinle çalışmak istiyoruz dendiği için gelmiştik. Şimdi de artık sizinle çalışmak istemiyoruz deselerdi geldiğimiz gibi kendiliğimizden giderdik. İş iddialaşmaya dökülünce haklı olduğumuzu ispatlamak da bize düşerdi. Biz de ispatladık. Bir başkanın, istediği kimse ile çalışması en tabii hakkıdır. Sami Uslu'yla çalışmak istemez de Mehmet Çiçek'le çalışmak isteyebilir. Her bakımdan belki onunla daha iyi kontak kurar ve teşkilâtın da hayrına olur. Halit Güler'le çalışmak istemez de Mehmet Altınkaya'yla çalışmak isteyebilir. Rıdvan Çakır'la çalışmak istemez de Ahmet Şark'la çalışmak isteyebilir. Neye olmasın ki, elbette olur. Bu karara bizler bir şey diyemeyeceğimiz gibi, bakan da, teşkilat da bir şey diyemez. Orası hiç kimsenin babasının mülkü değil, resmi bir kurum.

Bu olay oluncaya kadar Başkan ile aramızda hiçbir problem ve anlaşmazlık yoktu. En azından benimle yoktu. Zaten önceki beraber çalıştığımız başkanlarla da olmamıştı. M. Nuri Yılmaz daha yatkın ve çalışkan bir ekiple mi çalışmak istedi de böyle bir değişikliğe gitti, onu da bilmiyoruz. O günkü halinden öyle düşündüğü veya öyle olmasını istediği pek anlaşılıyordu. Görevden alınmadan önce aramızda bu uygulama ile ilgili her hangi bir konuşma geçmedi ve görüşme de olmadı. Sanki ihtiyaç varmış gibi üçümüzü de başmüfettişliğe atadılar. Yerimize İzmir Müftüsü Mehmet Altınkaya'yı, Yalova Müftüsü Mehmet Çiçek'i ve Kartal Müftüsü Ahmet Şark'ı getirdiler.

Buraya kadar olağan dışı bir şey yok. Bizi üzen herhangi bir çirkinlik ve saygısızlık da yok. Bizim gibi onların da zamanı gelince başkan yardımcısı olmaları elbette hakları. Hakları ama kısa zamanda etrafta ve teşkilâta konuşulmaya ve medyada yer almaya başladılar. Mehmet Çiçek bakan Cemil Çiçek'in amcasının oğluymuş. Ahmet Şark, Başbakan Mesut Yılmaz'ın akrabalarından birisinin damadıymış diye. Öyle miymiş, öyle değil miymiş diye bana sorarsanız, öyle olup olmadıklarını ben hala bilmiyorum ve üze-

rinde de durmadım. Olabilir, bunda yadırganacak bir durum olmaması gerekir. Hiç merak da etmedim. Çünkü işin o tarafı beni ilgilendirmiyor. Biz hiçbir şey söylemeden ve itirazda bulunmadan halkın ve teşkilâtın atamaları benimsemediği ve onaylamadığı anlaşılıyordu. Medya, yapılan atamaların siyasi olduğunu açık açık yazıyordu.

Şartlar ve olaylar, bizi adetâ idari mahkemede dava açmaya zorladı.

Başmüfettişliğe atandığımız bize tebliğ edildi. Başmüfettişlik unvanıyla idari görevden ayrılıp teftiş kuruluna geçmiş olduk. Diğer iki arkadaşımın başmüfettişlik müktesepi vardı. Hartâ başarılı hizmetleri sebebiyle her ikisi de teftiş kurulu başkanlığı bile yapmışlardı. Durup dururken tepeden inme başkan yardımcısı oluvermemişlerdi. Ben ise hiç müfettişlik yapmamıştım. Her görevi seve seve yapardım, ama özellik arz eden teftişle bir ilgim yoktu. Herhangi bir müfettişe görevimle ilgili bir ifade bile vermemiş ve soruşturma dahi geçirmemişim. Sırf yer boşaltmak ve birilerini oralara getirebilmek için bizi görevden almış, kerhen müfettiş yapmışlardı. Hele ki bizi, hiç hoşlanmadığım başkanlık müşaviri falan yapmamışlardı. Hiç olmazsa verdiğimiz görevde bir işe yarayacak ve bir boşluğu belki dolduracaktık. Diğer arkadaşları bilmem ama benim idari mahkemede dava açık görevime iade mi istemek hakkımdı.

Başkan yardımcılıklarına getirilen arkadaşlardan birisi, ben Kadıköy Müftüsü iken benim imamımdı. Diğer arkadaşımızın birisi bizim tezkiyemiz ve ricamız ile Tayyar Altıkulaç tarafından İstanbul müftü yardımcısı yapılmıştı. Üçüncü arkadaşımız müftülükteki başarılı hizmetleri sebebiyle İzmir Müftülüğüne atanmıştı. Onun da ilçe müftülüğünden il müftülüğüne verilmesinde tavsiye ve ricamız olmuştu. Bu görevlere getirilirken bize sormuşlardı da başkan yardımcılıkları görevlerine getirilirken her nedense bize sormamışlardı. Bize sorsalardı, onları da bizi de güç durumda bırakmayacak uygun bir formül bulunurdu.

Biz arkadaşlarımızın da bizim haddimiz olmayarak ifa ettiğimiz ve önemine inandığımız bu ve benzeri görevlere fazlasıyla lâyık olduklarını rahatlıkla söyleyebilirdik. Başkan yardımcılıklarına atanan arkadaşlarımızdan birisi özellikle benim görevden alınmamı protesto ediyor ve durdurulması için Başbakanlık nezdinde çalışıyordu.

Ankara Barosu avukatlarından Altan Babantekin'e vekâlet verdik. 29.5.1996 tarih ve 269 sayılı devlet başkanlığının onayı ile görevden alındık. 5.6.1996 tarihinde Ankara Nöbetçi İdare Mahkemesine başvurduk. 31.5.1996 tarihinde başmüfettişlik görevine başlamıştık. Ankara İdare Mahkemesinin verdiği kararın son iki paragrafi şöyle idi:

“Olayda, davacının başkan yardımcılığı görevinde yeterli veya başarılı olamadığı yolunda her hangi bir iddia öne sürülmediği gibi, dava konusu işlemin tesisini haklı kılacak somut bilgi ve belgeye dayanan hiçbir gerekçe de görülmediği anlaşıldığından dava konusu işlemde maksat bakımından hukuka ve hizmet gereklerine aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenle hukuka aykırı görülen ve uygulanması halinde telâfisi güç zarar doğurabileceği kanısına varılan dava konusu işlemlerin 2597 sayılı kanunun 27. maddesi uyarınca teminat aranmaksızın yürütülmesinin durdurulmasına 9.7.1996 tarihinde oybirliğiyle karar verilmiştir.”

Görülüyor ki idari mahkeme bizim görevden alınmamızdan yaklaşık iki buçuk ay sonra bizi göreve iade ediyor. Bu tarihten sonra üç yıl daha hiçbir problem olmadan hacdan sorumlu başkan yardımcısı olarak çalıştım. 26.6.1999 tarihinde yaş haddinden emekli oldum. Yaşım müsait olsaydı Diyanet İşleri Başkanlığı gibi dinî bir kurumda zevkle, heyecanla, istekle ve onurla çalışmaya devam ederdim.

Bu arada Diyanet İşleri Başkanı M. Nuri Yılmaz beni makamına çağırdı. “Yurtdışına din hizmetleri müşaviri olarak gönderelim seni” dedi. Yurtdışına görevli olarak gitmem konusunda beni ikna etmeye çalıştı. Bakan beyin

de yurtdışına gönderilmemi arzu ettiğini söyledi. Zaten bana bakanlık cenanından yurtdışına gitsin, biraz dünyalık da o edinsin tarzında haberler geliyordu. Yurtdışına uzun süreli görevli gidenler gerçekten iyi para alıyorlardı. Daha yurtdışına çıkmadan aldıkları avansla Çankaya'dan ve benzeri yerlerden bir daire hemen alabiliyorlardı. Bu açıdan yurtdışı görevi cazip bir teklifti. Daha önce de bu teklifler bana yapılmıştı. Yabancı dilim olmadığı için T. C. Dışişleri Bakanlığı görevlisi olarak çalışacağımdan hizmet vermem düşüncesiyle kabul etmemiştim. Bu şartlarda kabul etmem zaten hiç mümkün değildi. Kader arkadaşlarım vardı, önce onlarla konuşmam gerekirdi. Beraber yola çıktık, bu işi müspet veya menfi beraber bitirecektik. Üstelik birde idari mahkemeye başvurmuştuk. O sebeple veya sebeplerle Diyanet İşleri Başkanına yurtdışı görevi düşünmediğimi ve idari mahkemenin neticesini bekleyeceğimi söyledim.

Bu muamele devam ederken bazı görev arkadaşlarımla evime kadar gelerek bizzat bana söyledikleri sözler var ki onları yazmayacağım ve sır olarak saklayacağım.

İşin siyasi yönünden de kısaca bahsetmek istiyorum. Mahalli seçimlerde ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz, bana Konya Belediye Başkan adaylığını teklif etmişti. Konutunda, partinin ileri gelenlerinden Prof. Dr. Ekrem Pakdemirli'nin de hazır bulunduğu bir saati aşkın bir görüşmede böyle bir görevi yüklenemeyeceğimi ve faydalı olmayacağımı söylemiştim. Mesut Yılmaz ısrar edince izin verirsiniz bir düşünüyüm deyip ayrılmıştım. O sıralarda görevli olarak yurtdışına gittiğim için bu konuyu bir daha da görüşmedik.

Mehmet Keçeciler, Mesut Yılmaz kabinesinde Gümrüklerden Sorumlu Devlet Bakanı idi. Arkadaşım ve hemşerim olması hasebiyle benim konumla ilgileniyordu. Konya'daki mahalli idareler görevden alınmama tepki gösteriyor ve otobüslerle Ankara'ya gelmek istiyorlardı. Benim idari mahkemeye müracaat etmenin dışında hiçbir organizasyonla veya tepki grubuyla uzaktan yakından ilgim yoktu. Konu-

nun bu şekli alması benim tabiatıma ve hizmet anlayışıma da aykırı idi. Hatta hükümet ve parti (ANAP) kademelerinden Başbakanın, Konya Belediye Başkanlığını teklif ettiği kimseyi görevden alıyor diye Cemil Çiçek'e ateş püskürüyorlardı. Cemil Çiçek de bu sebeple veya bir başka sebeple, tam olarak bilemiyorum, zaten bakanlıktan ayrılmak zorunda kalmıştı.

Dertleri ve hesapları ne idi net olarak bilmiyorum, ama durup dururken bizim görevden alınmamız tepki ile karşılanmış, başkanlık, hükümet ve parti kademelerinde tasvip görmemişti. Diyanet İşleri Başkanlığının istikrarlı ve iddiasız çalışmalarından rahatsız olan ve Diyanetteki karışıklıklardan faydalanmaya çalışan medya bile, bizim görevden alınmamıza tepki göstermişti. Çeyrek asırdır Diyanet İşleri Başkanlığı merkezinde böyle toplu tayinler olmadığı ve görev değişikliği yapanlar kendi rızalarıyla yaptıkları için bu atamalar çok yadırganmıştı.

Beni o üst göreve imamlık, vaizlik, müftülük, daire başkanlığı ve başkan yardımcılığı dahil teşkilatım, din görevlileri ve hizmetlerim getirmişti. O görevlere hiç kimsenin tavassutuyla ve iteklemesiyle gelmiş değildim. Devlet beni üç defa en hassas ve en kritik bölgelerden birisi olan Batı Trakya'ya görevli olarak gönderdi. Değişik zamanlarda ben, Batı Trakya'da dört ay görev yaptım. Onun için başkan yardımcılığı görevine iade edildikten sonra emekli olmayı ve küsüp çekip gitmeyi bile düşünmedim. Çünkü utanacağım veya teşkilatımın yüzüne bakamayacağım çok şükür hiç bir icraat ve davranışım yoktu. Göreve iade edildikten sonra üç yıl daha Hac Dairesi Başkanlığından sorumlu başkan yardımcısı olarak istekle, heyecanla ve şerefle çalıştım. Hac hizmetinde bir takım yenilikler ve iyileştirmeler başkanın da onayı ile benim zamanımda başlatıldı. Hizmetler sonradan daha da geliştirildi.

Yaş haddinden emekli olduğum zaman bir fitne ve ihbar neticesinde medyada çıkarılan yazıların üzerinde bir başka yazımda duracağım.

MİKAIL BAYRAM'IN DEFTERLERİ

Helmuth Ritter, Ahmet Ateş, Tahsin Yazıcı, Zeki Velidi Togan hayatta iken yazma eserler kütüphanelerini şehir şehir, kasaba kasaba gezerek notlar alırlar, yayımlar yaparlardı. Mikail Bayram Hoca'mız Ankara İlahiyat Fakültesinde öğrenci olduğu dönemlerde hocası Prof. Dr. Necati Lügal'in yönlendirmeleri ile bu geleneği sürdürme adına el yazması eserlerle tanışmaya başlamış, ilerleyen zamanlarda da bu çalışma onda tutku haline gelmiştir. Bundan sonra bütün akademik çalışmalarını el yazması eserlerin bulunduğu kütüphanelerde sürdürmüştür.

Önceleri bu çalışmalarında fişlere notlar almıştır; ancak daha sonra fişlerle uğraşmayı bırakıp defterler tutmuştur. El yazması eserlerden ilgisini çeken bilgileri, notları bu defterlerine zapt etmiştir. Emekli olduktan sonra da bu tarz çalışmalarını sürdürmektedir.

Bu çalışmaların sonrasında Mikail Bayram'ın pek çok makalesi ve kitapları bulunmaktadır. Bu çalışmaları incelendiği zaman büyük ölçüde el yazması eserlere dayandığı ve bu eserlerde bulunduğu yeni bilgileri, makale ve kitaplarına taşıdığı görülecektir.

Halen elinde ondan fazla defteri bulunmaktadır. Bu defterler elden geçirildiği zaman Mikail Bayram'ın ne kadar büyük bir azimle Türkiye'mizde el yazması eser ihtiva eden kütüphaneleri gezerek bu kütüphanelerde bulunduğu orijinal el yazması eserleri incelediği görülmektedir. Bu geleneği sürdürmek sadedinde Türkiye'de, hatta İran, Irak, Suriye, Suudi Arabistan'daki kütüphanelere dahi uğramış, bu kütüphanelerde de mesai harcamıştır. Avrupa'nın önemli kütüp-

hanelerinde bulunan kitapların da kataloglarını incelemiş, notlar almıştır. Bu notlarından oluşan defterleri de vardır.

Bu notları kitapların dillerine göre değişmektedir. Kimi yerde Farsça kimi yerde Arapça kimi yerde de Osmanlı Türkçesi ile notlar alınmıştır. Böylelikle de okunması müşkül olan ibareler de okunaklı hale getirilmiştir.

Yusufağa Kütüphanesi'nde 4866 no.lu Metalü'l-îmân isimli eserin serlevhaları birçok araştırmacı tarafından okunmaya çalışılmış ama okumakta zorlanılmıştır. Hoca, yazıyı okunur hale getirerek defterine kaydetmiştir (Kadı Siraceddin Urmevi'nin elinden çıkan kitap, onun kütüphanesinden intihal edilmiştir).

Yusufağa Kütüphanesi'nde 5467 no.lu kitaptaki vakıf kaydı bu güne kadar okunamamıştı. Onu ancak; Mikail Hoca'nın defterlerinden faydalanarak yayımlama imkânı bulabildik. Böylece Hâce-i Cihan'ın kimliğinin tespitine imkân sağlanmıştır.

Birçok kitaplarda bulunan kıraat ve sema kayıtlarını tespit ederek bunları tarihi belge ve malzeme olarak kullanmıştır. Bu da tarihte bir ilktir diyebiliriz. Defterlerde sayısız sema ve kıraat kaydı vardır. Özellikle Selçuklu dönemi âlimlerine ait bilgiler buralardan edinelebilmektedir. Bir takım sempozyumlarda sunduğum bildirimlerde bunları kullanma imkânı buldum.

Mikail Bayram, bu tarz çalışmaları sayesinde birçok bilimsel gerçekleri ilk defa ortaya koyarak tartışmaya açmıştır. Mesela; eskiden beri Konya'da yaşayan Sadreddin Konevi ile İranlı Hâce

Nasreddin-i Tüsi'nin mektuplaşmaları ve bu mektuplarda ilmi (metafizik) konularda birbirine soru sorup cevap verdikleri kabul edilmekteydi. Birçok son devir araştırmacıları da bu kabulden hareket ederek bu iki tarihi şahsiyet arasındaki fikir ayrılığını söz konusu eden eserler ve yazılar yazmışlardır. Mikail Bayram bu mektupları ve el yazması nüshalarını inceleyerek sözü edilen mektupların Konevi ile Hacı Nasreddin arasında teati edilmediğini Konya ile Kırşehir'de bulunan Ahi Evren diye bilinen Hacı Nasreddin Mahmud arasında teati edildiği sonucuna varmıştır.

Mikail Bayram'ın el yazması eserler üzerinde ne kadar titiz ve detaylı bir çalışma yapmıştır. Bunu göstermek amacıyla aşağıda onun defterlerine dayalı yazdığı makalesinden bir pasaj sunuyoruz:

Konevi ile Tüsi'nin Mektuplaşmaları İddiası ve Yâr Ali Şirâzî ile İlgili Notları:

"Sadru'd-Din Konevi ile Hacı Nasîrü'd-Din'in birbirlerine yazdıkları sanılan mektupların en eski nüshası Aya-sofya Kütüphanesi nr. 2349'daki nüshadır. Cönk tipi bir cilt içerisinde 50 varaktan ibaret olan bu nüshanın yazı, mürekkep ve kâğıdından VIII (XIV). asrın sonlarında istinsah edildiği rabatlıkla söylenebilir. Bununla beraber hiçbir yerinde müstensih ne adını, ne de istinsah tarihini belirtmemiştir. Ancak bu nüshadaki yazının başka yerlerdeki numuneleri vasıtası ile "Mükâtebât"ın bu en eski nüshanın Yar Ali Şirâzî (814-1411) tarafından istinsah edildiğini tesbit edebilmekteyiz. Şöyle ki: Sözü edilen "Mükâtebât" nüshasındaki yazının bir numunesi, Bursa Eski Eserler Kütüphanesi (H. Çelebi Kısmı) nr. 1183'te kayıtlı, kıymetli risaleler ihtiva eden bir mecmuadır. Başından sonuna kadar bir elden çıkmış olan mecmuanın 1a sahifesinde "Bu mecmua "min evveliha ila ahirika Şakayık ricalinden merhum Yar Ali Şirâzî'nin hattıdır" cümlesi yazılarak mecmuanın başından sonuna kadar

Yar Ali Şirâzî'nin el yazısı olduğu belirtildikten sonra Taşköprü-zade'nin "Şakayık-ı Nu'maniye'sinde Yar Ali Şirâzî hakkında söylenenler olduğu gibi buraya kaydedilmiştir. Mecmuaya nazaran hayli muahhar olan bu kaydı gene bu mecmuanın 2a sahifesinde bulunan bir başka kayıt doğrular niteliktedir. Çünkü Yar Ali Şirâzî'yi tanıyan, belki de onun yakınlarından biri tarafından yazılmış olan bu kayıtta Yar Ali hakkında Farsça bir kıta ile ölüm tarihi ay ve gün belirtilerek kaydedilmiştir. Buna göre Yar Ali Şirâzî 1 Cemâzi'l-evvel 814 (21 Ağustos 1411) yılında Cuma günü Bursa'da ölmüştür. Ayrıca Yar Ali Şirâzî'nin Fahrü'd-Din-i Irakî'nin (682-1283) "Lemaat"ının şerhi olan "Lemahat"ında bu mecmuanın 98b-144b sahifelerinde yer alan Müeyyüd-Din el-Cendi'nin (700/1301) "Nafhatü'r-Ruh ve Tuhfetül Futuh" adlı eserinden ve "Tercüme-i Lamiye"sinden nakiller yapması da bu mecmuanın Yar Ali Şirâzî tarafından istinsah edildiğini teyid eden bir durumdur".

Bir seneden beri Mikail Bayram Hoca'nın defterleriyle ilgileniyorum. Bir kütüphaneci olarak bu defterler büyük ilgimi çektiği gibi kütüphane çalışmalarımızda bize rehber de olmaktadır.

İncelediği el yazması eserlerin zahriyelerinde bulunan notları defterlerine kaydetmeyi ihmal etmemiş bu notların tarihi ve kültürel değeri bulunduğu düşüncesiyle titizlikle not etmiştir.

Bazen kitapların sayfalarında bulunduğu orijinal bilgileri defterine zapt etmiş veya kopya etmiştir. "Konya yolu üzerinde, Hristiyan bir topluluğun mukim olduğu ve içinde büyük bir evin olduğu yer altı mağarası bulunmakta olup, bu evde bazısı kıyamda, bazısı rükûda diğer bazıların da secde halinde olduğu görülen ve hangi ümmetten oldukları bilinmeyen erkek cesetleri vardır. Cesetler üzerinde elbiseler olup, Müslümanlar ve Hristiyanlar onları ziyaret ederek teberrük ederler. Bu halleri herkesçe bilinir.

Başkurt halkından Davut bin Ali adlı kişi bana şöyle haber verdi ki:

“Bu mağaraya girdim ve bu insanları gördüm, içlerinden rükû halinde olan bir cesede yaklaştım, boynundan tutarak kıyam vaziyetine gelinceye kadar yukarı kaldırdım, sonra bıraktığımda tekrar rükû haline geri döndü”

Mağarada büyükçe bir kuyu olup içinde birçok ceset ve aralarında bir kadın cesedi ve bemen yanı başında da içinde bir çocuğun bulunduğu bir beşik vardır. Kadın, sanki çocuğu emziriyormuşçasına beşiğe doğru eğilmiştir. Ve cesedinden de hiçbir parça düşmemiştir/ayrılmamıştır.”

Yusufağa 4866, Urmevi'nin el yazısı ve Kutlu Melek Hatun Kütüphanesi Vakfiyesi.

(Okunması çok zor olan bu vakfiye ve Urmevi'nin el yazısı olduğu düşünülen notu okunur hale getirmiştir.)

Mikail Bayram'ın; kütüphane çalışmalarında vardığı en önemli sonuçlarından biri de şudur:

Türkiye Selçuklulari döneminde Anadolu'da yaşayan muhtelif dini (tasavvufi) siyasi zümrelerin yazdıkları eserleri ortaya çıkarmasıdır.

Eskiden beri bu zümreler hakkında devrin tarihçilerinin yazdığı eserlere dayanılmakta idi. Mikail Bayram, bu dini zümrelerin kendileri tarafından yazılan eserleri tespit ettikten sonra bu dini zümrelerin meslek ve meşrepleri hakkında kendi eserlerine dayanılması gerektiğini ortaya koymuştur. Kendisi de bu şekilde çalışmıştır.

Bu, Selçuklular zamanında Ahi teşkilatının kurucusu olarak bilinen Ahi Evren Hacı Nasreddin Mahmud'un onlarca eserini ortaya çıkardığı gibi

(Yusufağa: DB No: 50, 86a-b)

onun etrafındaki bazı şahsiyetlerin kimliklerini de ortaya koymuştur.

Şeyh Evhadiddin Hamid El Kirmanî ve onun kızı Fatma Bacı gibi şahsiyetleri tanıtıcı müstakil eserler yazmıştır. Hoca'nın defterlerinde bu çalışmalarının ne kadar zor aşamalardan geçtiğini görüyoruz. Makalelerini bu defterlere aldığı notlarla zenginleştirmiştir.

Mikail Bayram, kendisi şair olduğu gibi edebiyat tarihine de ilgi duyan bir araştırmacıdır. Onun bu ilgisini defterlerinde görmekteyiz. Bu bakımdan defterlerinde sık sık Farsça ve Türkçe beyit ve şiirlere rastlamaktayız.

Bu şiirleri tespit ederken bu şiirlerden büyük bir haz duyduğu görülüyor. Bazen bu şiirlerin orijinal bir konusu bulunduğu için hoca o şiiri defterine zapt etmiştir. Edebiyat tarihimizde önemli yeri bulunan eserlere dikkat çekmiştir. Edebiyat fakültelerinin Türk dili ve edebiyatı bölümlerindeki araştırmacılara da bu defterler kaynaklık etmektedir. Mikail Bayram'ın bu notlarından yararlanılarak edebiyat bölümündeki araştırmacılar yüksek lisans ve doktora çalışmalarına yön vermişlerdir.

Hocamızın defterlerinde İslam dünyasında tabiat bölümleri alanında yapılan çalışmaları takip ettiği görülmektedir. Defterlerinde matematik, astronomi tıp ilimleri alanında yazılmış olan eserleri ve bu eserlerin yazma nüshalarının nerelerde bulunduğunu not etmiştir.

Mikail Bayram'ın bütün bu çalışmaları sonucunda yazma eserlerle ilgili geniş bir tecrübe birikimi edindiği görülmüştür. Tahmini olarak 100.000'den fazla el yazması eser elinden geçmiştir. Bunun tabii bir sonucu olarak el yazması eserlerin cilt özellikleri, kâğıt çeşitleri ve yazı türleri üzerine de geniş bir tecrübeye sahip olmuş, zaman zaman incelediği eserlerin bu özelliklerini de not etmeyi ihmal etmemiştir.

Defterlerde yazma eserler kütüphaneciliği açısından önemli kayıtlara da

rastlamaktayız:

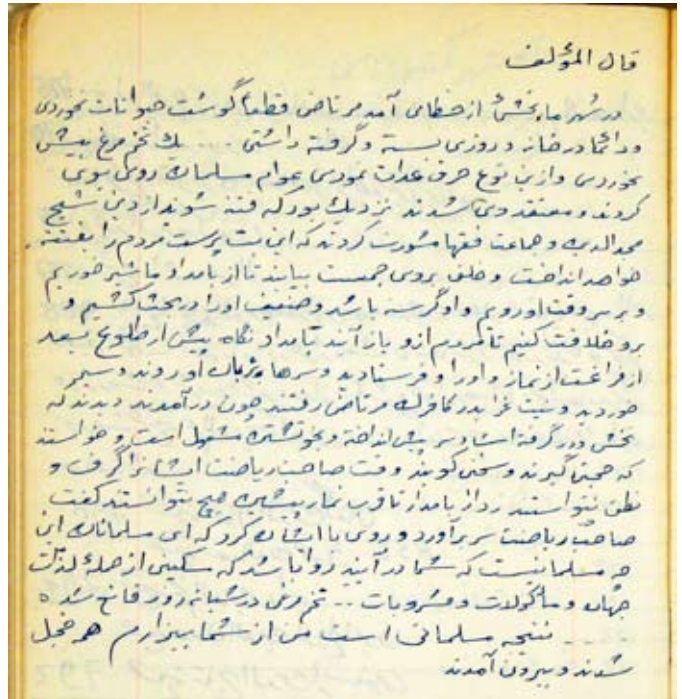
Yusufağa Kütüphanesi'nde 414 no.lu Şerhu Miftahu'l-Gayb isimli kitapla ilgili notlar bunu göstermektedir. Şeyh Ahmet İlahî'nin müellif hattı olan bu eser Fatih Sultan Mehmet'in emriyle telif edilmiştir. Müellif hattı eserlerin tanınmasında gerekli birçok özellik burada yer almaktadır. Bu eserin 880 yılında, Daru'ş-Şifa tabir edilen zaviyede Edremit beldesi dışında yazıldığı notu da düşülmüştür.

Tarihe düşülmüş notlarla dolu Mikail Bayram'ın defterleri ilim dünyası için özellikle de tarihçiler ve yazma eserler kütüphanecileri için bulunmaz kaynak niteliğindedir.

Hocanın meziyetleri anlatılmakla bitmez. Bu konuda yazacak o kadar notlar var ki; hepsi yazılsa birkaç cilt kitap olur.

Sevgili hocam! Aşkımız yazma eser, kitap ve kütüphane. Rabbim bizleri kitapsız bırakmasın, sevdiklerini sevdirdiğin, yerdiklerini yerdirdiğin.

Nice sağlıklı huzur dolu yıllar dileğiyle...

AKADEMİK SAYFA VE AKADEMİK SAYFALAR'DAKİ YAZILARIM (1998 -2009)

2006

27. "Yeni Bir Görülen Geçmiş Zaman Eki (mi): -ü", 6 (1), 18 Ocak, 5-7.
28. "Okunmadan Eleştirilen Kitap: Karaca Oğlan- I", 6 (2), 25 Ocak, 11-13.
29. "Okunmadan Eleştirilen Kitap: Karaca Oğlan- II", 6 (3), 01 Şubat, 20-22.
30. "Okunmadan Eleştirilen Kitap: Karaca Oğlan- III", 6 (4), 08 Şubat , 27-29.
31. "Ölümünün 20. Yılında Prof. Dr. Mehmet Kaplan'a Mektup", 6 (5), 15 Şubat, 37-39.
32. "Konya'nın Güzel Kitapları: 1/ Sille Fotoğraf Albümü", 6 (6), 22 Şubat , 52-54.
33. "Tuhaf Bir Dergi: Türkiyat Araştırmaları Dergisi", 6 (10), 22 Mart , 98-100.
34. "Dost Küçükbeziçi'den Dost Kitap: Konya Halkbilimi", 6 (11), 29 Mart , 112-113.
35. "Karamanoğlu Mehmet Bey Yaşadı mı?", 6 (20), 31 Mayıs , 189-190.
36. "Konya Ansiklopedisi Hazırlanabilecek mi?", 6 (21), 7 Haziran , 197-198.
37. "Cehennem'de Ateş Var mıdır?" , 6 (25), 04 Temmuz, 229-230.
38. "Mahalle Yazıları: 1 / Mahalle Hasreti, 6 (27), 20 Eylül, 253-254.
39. "Ad Bilimi Araştırmaları: 1 / Bu İstatistiklere Güvenilebilir miyiz?", 6 (30), 11 Ekim, 279.
40. "Son Ayların Ad ve Soyadı Değiştirmeleri", 6 (32), 01 Kasım, 295-296.
41. "Sınıf Arkadaşım Fahri Özparlak", 6 (32), 01 Kasım, 298-299.
42. "Siz, İhsan Hınçer'i Tanımış mıydınız?", 6 (33), 08 Kasım, 305-306.
43. "Bir Hacifettahlı Yazar: Mustafa Ataman", 6 (34), 15 Kasım, 321-322.

44. "Güvenebileceğimiz Bir 'Konya Tarihi' Kitabı Var mıdır?", 6 (35), 22 Kasım, 337-338.

45. "Mahalle Yazıları: 2 / Mahalle Adları", 6 (36), 29 Kasım, 349-350.

46. "Mesnevi'den Âşık Ömer'in Köyüne", 6 (38), 13 Aralık, 377-378.

47. "Mahalle Yazıları: 3 / Fahrünnisa Mahallesi'nden Hatıralar", 6 (40), 27 Aralık, 410-411.

2007

48. "Bilime Düşman Olunur mu?", 7 (1), 17 Ocak, 4-6.

49. "Hemşehrim ve Komşum Âşık Mehmet Yakıcı", 7 (2), 24 Ocak, 17-19.

50. "Hatıraların Yumağında Prof. Dr. Harun Tolasa", 7 (3), 31 Ocak, 33-35.

51. "Konya Vilâyeti Halkiyat ve Harıyatı Üzerine", 7 (8), 7 Mart, 107-110.

52. "Nereden Nereye: 1 / 50 Yıl Öncesinin Karkın'ı", 7 (9), 14 Mart, 121-122.

53. "Atasözleri ve Deyimler Üzerine veya Artık Kötüler de Emsal Oluyor", 7 (12), 4 Nisan, 172-173.

54. "Nereden Nereye: 2 / Tokat'taki 42 Yıllık Lisem", 7 (13), 11 Nisan, 185-186.

55. "Alçak Gönüllülük (Tevazu) Bazen Biraz da Ahmaklık Olmuyor mu?", 7 (15), 25 Nisan, 220-221.

56. "Hocam Hüseyin Köroğlu Üzerine", 7 (16), 2 Mayıs, 235-236.

57. "Hüseyin Köroğlu ile Sohbet", 7 (16), 2 Mayıs, 237-239.

58. "Konya Lisesi Tarihi ve Hüseyin Köroğlu", 7 (16), 2 Mayıs, 240. (tekrar)

59. "Bir Mevlevihânedir Dünya", 7 (18), 16 Mayıs, 267-269.

60. "Benim Televizyon programlarım", 7 (19), 23 Mayıs, 284-286.

61. "Atasözleri ve Deyimler Üzerine", 7 (20), 30 Mayıs, 299-300.

62. "Cönk Nedir?", 7 (21), 6 Haziran, 315-317.

63. "Konya'da Ad Düzeltmeleri ve Ad Değiştirmeleri", 7 (23), 20 Haziran, 345-348.

Not: Uluslararası Türklük Bilgisi Sempozyumu / 25-27 Nisan 2007 Erzurum'da sunuldu.

64. "Mahalle Yazıları: 4 / Ben Artık Fahrünnisa Mahalleli Değilim", , 7 (24), 27 Haziran, 361-363.

65. "Nereden Nereye: 3 / 40 Yıl Sonra Erzurum", 7 (25), 4 Temmuz, 379-381.

66. "Hani Konya Kitapları Kitaplığını Kuracaktık?", 7 (26), 12 Eylül, 395.

67. "Ad Bilimi Araştırmaları: 3 / Sizin, Hiç Ad ve Soyadı Benzeriniz Var mı?", 7 (27), 19 Eylül, 412-414.

68. "Tatil Yazıları 1 / Dil, İlle de Dil", 7 (28), 26 Eylül, 428-429.

69. "Tatil Yazıları 2 / Adları Doğru Yazamama Hastalığı", 7 (29), 3 Ekim, 443-444.

70. "Tatil Yazıları 3 / Türk Ailesini Kimler Tehdit Ediyor?", 7 (30), 17 Ekim, 457-459.

71. "Tatil Yazıları 4 / Benim Öldüklerimde Tanıdığım Meşhurlar", 7 (34), 14 Kasım, 521-523.

72. "Tatil Yazıları 5 / Dünümüzü Unutuyor muyuz?", 7 (36), 28 Kasım, 553-556.

73. "Kuşlar ve Mevlâna", 7 (38), 12 Aralık, 588-590.

74. "Sevgili Kâmil Üzerine: 'Lütfen Kabul Buyurunuz'", 7 (39), 25 Aralık, 605-606.

2008

75. "Tatil Yazıları 6 / Türkçe Sorumluluğu", 8 (1), 23 Ocak, 4-6.

76. "Hastalık Üzerine", 8 (4), 13 Şubat, 49-51.

77. "Sonbahara Bürünmüş Varşova'da Bir Hafta", 8 (6), 27 Şubat, 81-85.

78. "Gazete Sayfalarında Tozlanıp Giden Yazılar", 8 (7), 5 Mart, 101-103.

79. "Mehmet Ali Uz ve Dostları", 8 (11), 2 Nisan, 179-180.

80. "İzmir'den Gelen Mesaj", 8 (12), 9 Nisan, 194.

81. "Bir Sâhib-i Kalem", 8 (13), 16 Nisan, 209-212.

82. "Nasreddin Hoca'dan Liderlik Dersleri", 8 (16), 7 Mayıs, 260-264.

83. "Reddedilen Ödüller", 8 (21), 11 Haziran, 337-339.

84. "Âşık Ömer Divanı'nı Ben Hazırlamıyorum!", 8 (22), 18 Haziran, 353-355.

85. "Kâşgarlı Mahmûd ve Dîvân'ı Üzerine", 8 (23), 25 Haziran, 370-374.

86. "Nereden Nereye: 4 / 55 Yıl Önceki Arkadaşım Şair Abdülkerim Bilgi", 8 (24), 2 Temmuz, 385-389.

87. "Nereden Nereye: 5 / 60 Yıl Öncesinden Sokak Çizgileri", 8 (28), 15 Ekim, 449-452.

88. "Tatil Yazıları: 7 / 72 Yıl Sonra Anamas Dağı Efsanesi", 8 (29), 22 Ekim, 465-467.

89. "Ad Bilimi Yazıları: 4 / Düşündüren Soyadları", 8 (32), 12 Kasım, 529-532.

90. "Ad Bilimi Yazıları: 5 / Adlarımız Değişirken", 8 (33), 19 Kasım, 545-548.

91. "Nereden Nereye: 7 / 40 Yıl Önceki İlk Âşıklar Bayramım", 8 (34), 26 Kasım, 561-563.

92. "Tatil Yazıları: 8 / Tayyip Ağa ile Borsalı Kara Kâmil'in Ercişli Arkadaşı", 8 (35), 3 Aralık, 577-579.

93. "Tatil Yazıları: 9 / Yağmacılar ya da Aşırğanlar", 8 (36), 17 Aralık, 593-595.

2009

94. "Hoca'ya Saygı", 9 (2), 28 Ocak, 17-22.

95. "Tatil Yazıları: 10 / Yine Âşık Ömer Divanı Üzerine", 9 (5), 18 Şubat, 65-67.

96. "Mahalle Yazıları: 5 / Çaybaşı'nda 'Son' Sonbahar", 9 (6), 25 Şubat, 81-84.

97. "Ad Bilimi Yazıları: 6 / Erkek Adları da Modaya Uyuyor", 9 (7), 4 Mart, 97-99.

98. "Ad Bilimi Yazıları: 7 / Konyalı Öğrencilerin Ad ve Soyadları", 9 (9), 18 Mart, 129-131.

99. "Ad Bilimi Yazıları: 8 / Ad ve Soyadı Çeşitlemesi", 9 (10), 25 Mart, 145-148.

100. "Ad Bilimi Yazıları: 9 / Ad Bilimi Oyunları", 9 (11), 1 Nisan, 161-164.

101. "Nereden Nereye: 8 / Okuma ve Yazma Üzerine 50-60 Yıllık Hatıralar", 9 (12), 8 Nisan, 177-181.

Ali IŞIK

M. Necati Elgin'e Gönderilen
MEVLEVÎ MEKTUPLARI -18-

HALİL CAN'IN MEKTUPLARI -9-

14:

Bismihi
es-Selâmü Aleyküm

İstanbul
14/ 1/ 1961

Ya Hazret;

Hululüyle müşerref olduğumuz leyle-i miraç, cümlemize mübarek olsun. Nice sâl emsaliyle, sıhhat ve saadetle, füyûzât-ı Cenab-ı Pîr'e⁽¹⁾ nail-i hayran olarak ve lezaiz-i ruhanîyede⁽²⁾ müstağrak⁽³⁾ olarak idrakini cümlemize nasip ve müyesser eylesin amin, ya Muin!..

Refika bacı da tebriklerime iştirak ile hürmetlerini arz edip ellerinden öper. Dua-larını her zaman niyaz ve ara sıra iki satırlık iltifatını ibzal buyurmanı rica ile ellerinden öperim canım kardeşim.

Bende-i bendegân-ı Mevlâna
İmza
(Halil can)

(1) füyûzât-ı Cenab-ı Pîr: Hz. Mevlâna'nın feyizleri.

(2) lezaiz-i ruhanîye: Ruhânî lezzetler.

(3) müstağrak: Boğulma, dalma.

